

نتیجه چند روز تلاش در سیستان و بلوچستان برای درک ماهیت ناآرامی‌ها- بخش نخست

خش خش بی سیم نمی گذارد بنویسم

محمد مطلق

دبیر گروه گزارش

پیش از این در همین صفحه دربارہ ناآرامی‌های کردستان نوشتیم که رنگ اعتراضات در این استان هیچ تفاوتی با تهران، تبریز و شیراز ندارد اما حالا پس از یک هفته کنکاش در سیستان و بلوچستان و نشستن پای صحبت مسئولان و صاحبانظران و مردم کوچہ و بازار می‌توانم بگویم اعتراضات این استان هیچ ربطی به ناآرامی‌های چند وقت اخیر کشور ندارد.

راستش را بخواهید اینجا با ضرب و زور اسلحه هم نمی‌توانید حجاب از سر زنان بردارید چنان که در طول یک هفته تردد در سطح شهرهای مختلف استان حتی با یک مورد شل حجابی هم روبه‌رو نشدم؛ یا یکسره جادر می‌بینی یا لباس سنتی پوشیده یا مانتوی بلند که نوبی پوشش اداری است. بگذارید قسم دروغ نخورده باشم؛ چهارشنبه عصر ۲۳ آذرماه در بازار رسولی زاهدان پس از دو ساعت پیاده روی، زنی با شلوار چین زاپ‌دار دیدم که به تنهایی در حال خرید و پرس و جو بود و به وضوح نشان می‌داد شهرستانی است. اینجا به هرکسی که زاهدانی نباشد، می‌گویند شهرستانی، خواه تهرانی باشد یا شیرازی و زابلی و حالا جمعیت مسافران شهرستانی از ترس ناآرامی‌ها چنان کم شده که کسب و کار مردم را بشدت تحت تأثیر قرار داده و گرد یاس بر بازار پاشیده است. چند سرمایه‌گذار بزرگ سرمایه خود را برداشته و در فته‌اند و گردشگر و خریداری هم به بازارهای جذاب استان پیورہ زاهدان سر نمی‌زند.

شاید بگویید منشأ ناآرامی‌ها فقر و سختی معیشت است. من هم پیش از سفر این طور فکر می‌کردم اما بنابر گزارش‌های معتبر امنیتی که از طریق برخی مسئولان استان در جریان کلیت آنها قرار می‌گیرم، در این استان اساساً

هیچ گاه فقر عامل تحرک اجتماعی یا مطالبه‌گری نبوده است که البته این می‌تواند ضعف بزرگی هم باشد. قاعدتاً در مورد معیشت و فقر اقتصادی هم همین الگو در خلیقات عمومی تکرار شده و جا افتاده است تا جایی که شخص برای جبران کمبود زندگی ممکن است دست به قاچاق هم بزند اما هرگز به فکر مطالبه‌گری یا بالاتر از آن، ایجاد ناآرامی نمی‌افتد. نشان به آن نشان که سیستان و بلوچستان هیچ‌گاه شاهد تجمعات و اعتراضات کارگری و معیشتی نبوده است.

هرچه به سمت شمال استان بروید چهره فقر زشت‌تر و زنده‌تر خودنمایی می‌کند اما شهری مثل زابل که خط قرمز و سیاه و کبود فقر را هم رد کرده، در نقشه ناآرامی‌ها سفیدترین شهر کشور است و این نشان می‌دهد روحیه قناعت و سازگاری افراطی و فاصله گرفتن از مطالبه‌گری فقط خاص اهل سنت یا بلوچ‌ها نیست بلکه شیعیان بویژه

سیستانی‌های شمال استان هم همین وضعیت را دارند؛ بماند که طوایفی از بلوچ‌های شیعه نیز در این منطقه زندگی می‌کنند همان طور که در ساختن شهر جدیدی مثل زاهدان، کرمانی‌ها، یزدی‌ها، بیرجندی‌ها، مشهدی‌ها، شیرازی‌ها، کرمانشاهی‌ها و آذربایجانی‌ها هم سهم هستند و حالا نسل دوم و سوم آنها را می‌توان شیعه غیرسیستانی نامید. البته سبک‌های هندی را هم نباید فراموش کنید که هسته اصلی شهر زاهدان توسط آنها شکل گرفته است.

پس ریشه ناآرامی‌های سیستان و بلوچستان کجاست و چگونه با ناآرامی‌های مناطق دیگر پیوند خورده است؟ بگذارید از اینجا شروع کنیم که استان سیستان و بلوچستان تا همین چند سال پیش فاقد سرای سالمندان بوده و

”حالا که این گزارش را می‌نویسم نزدیک ظهر جمعه است و لابی و حیاط میهمانسرای استانداری پر از نیروهای یگان ویژه. صدای مداوم بی سیم‌ها نمی‌گذارد بدهم بیرون سروگوشی آب دهم و برگردم، چند ساعت دیگر راهی تهران خواهیم شد. صدای فرمانده یگان را می‌شنوم که به همکارانش می‌گوید: «شکر خدا هفته گذشته اتفاقی نیفتاد و جو آرام بود، ان‌شاءالله این هفته هم اتفاقی نمی‌افتد، نگران نباشید.»

حالا که این گزارش را می‌نویسم نزدیک ظهر جمعه است و لابی و حیاط میهمانسرای استانداری پر از نیروهای یگان ویژه. صدای مداوم بی سیم‌ها نمی‌گذارد بدهم بیرون سروگوشی آب دهم و برگردم، چند ساعت دیگر راهی تهران خواهیم شد. صدای فرمانده یگان را می‌شنوم که به همکارانش می‌گوید: «شکر خدا هفته گذشته اتفاقی نیفتاد و جو آرام بود، ان‌شاءالله این هفته هم اتفاقی نمی‌افتد، نگران نباشید.»

ایران

اختیار پدر قرار می‌دهند تا سهم هرکدام را بنا بر نیاز به آنها بپردازند. در چنین بافت فرهنگی اجتماعی، خانواده چنان قداستی دارد که شکستن حریم و حرمت آن، شدیدترین واکنش‌ها را در پی خواهد داشت. آبرو باید حفظ شود و عیب‌ها پوشیده بماند. حال فکر کنید در چنین شرایطی ماجرای تعرض به دختری چابهار با آب و تاب رسانه‌ای می‌شود و با حوادث بعدی، پس از ریخته شدن هر خون، حرمت خانواده دیگری می‌شکند و باقی ماجرا را هم که می‌دانید. اما «بزرگ‌تری» صرفاً پدیده‌ای یک سوپه نیست؛ استان سیستان و بلوچستان با وجود فقر، پذیرای ۲۰۰ هزار تبعه افغانستانی هم است که با دستور ویژه رهبری بیش از سایر نقاط کشور مورد حمایت دستگاه‌های اجرایی و نهادهای حکامیتی هستند. چنان که بخشی از آنها نیز شناسنامه گرفته‌اند یا مدارک دیگری از تمام حقوق شهروندی برخوردارند اما آن گونه که من شنیده‌ام اینجا کسانی هستند که این لطف را به نام خود نوشته و بزرگ جمعیتی شده‌اند که بر پایه رابطه پدر و فرزندی و مرید و مرادی استوار است...

ادامه دارد.

شاهنامه است و قهرمانان، شاعران و شهیدان بزرگی که همه ما ایرانی‌ت خود را مدیون آنهایم. از مرد می‌پرسم شما برای شعار زن، زندگی، آزادی به خیابان رفته‌ای؟ می‌شود. می‌گوید آبی دای بی دایبی... اینجا برای احترام به مرد غریبه می‌گویند دایبی. آدرس می‌گیرم و خودم را به نزدیکی مصلی می‌رسانم. از میوه‌فروشی می‌پرسم چرا در نماز شرکت نکرده‌است؟ می‌گوید: «همیشه شرکت می‌کنم دایبی. این هفته سبزی داشتیم شد.» می‌پرسم در راهپیمایی‌های اعتراضی هم شرکت داشته؟ می‌گوید بله. می‌پرسم انگیزه‌اش چه بوده و دنبال چیست؟ می‌گوید: «نمی‌دانم دایبی از بزرگان ما پیرس، ما تقریباً همین پاسخ را می‌شنوی. در ادامه، مفصل در این خصوص خواهیم نوشت. حالا اجازه دهید برگردیم به مسأله خانواده و تکریم بزرگ‌تر و بزرگان در استانی که سرای سالمندانی از جنس سایر نقاط کشور ندارد. اینجا در بسیاری از خانواده‌ها همه برداران در یک خانه و زیر سایه پدر و مادر زندگی می‌کنند و تمام درآمد خود را در

من برای رسیدن به درک هرچه دقیق‌تر از ماهیت ناآرامی‌های سیستان و بلوچستان خواهد بود. ساعت سه بعد از ظهر به میهمانسرا برمی‌گردم. پیامک آژانس هوایی می‌گوید پرواز با ۶ ساعت تأخیر انجام خواهد شد. من حالا حسابی فرصت دارم که بنویسم. نماز جمعه اهل تسنن زاهدان این هفته هم مثل هفته قبل به آرامی و بدون درگیری و تیراندازی تمام شد. دو هفته است که انتظارات مردمی خود مصلی دست به‌کار شده‌اند تا نمازگزاران را هنگام خروج با نظم مشایعت کنند و مانع از تجمع و درگیری شوند. در میدان آزادی از مردی که داسی کوچک و نایلونی بزرگ چمن در دست داشت آدرس گرفتم. این دومین بار است که چنین صحنه‌ای می‌بینم. دیروز هم مردی را درحال چیدن چمن‌های پارک دیدم با پس زمینه‌ای از تصویر رستم و سهراب روی دیوار هنرستان بهشتی، اندکی پایین‌تر از موزه درخشان منطقه‌ای جنوب شرق کشور با سرديس‌هایی از سیهید سورنا قهرمان پیش از اسلام در جنگ با روم و یعقوب لیث صفاری قهرمان پس از اسلام در جنگ با خلفای بغداد. یادم می‌آید اینجا سرزمین

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۸۰۸۲

جدول
عادی

افقی: ۱- معلم مدرسه ابتدایی - از آثار دیدنی و باستانی استان خوزستان ۲- نشسته بروسيله نقلیه - بزرگ‌ترین پیمان نظامی جهان - طول ۳- گلوله تفنگ - سریالی به کارگردانی رامسا قويدل (۱۴۰۱) - شارپ ۴- چوب خمير صاف کن - راندن مزاحم - نوعی پخت برنج - سازپرسوز ۵- گندم - قسمت پایین گوش - گرفتار ۶- هراس - پلوی وارفته - ضمير عربی ۷- پرندۀ خوش اقبالی - از روی بی میلی - اندازه ۸- زخمی بر صورت! - ماه آخر - قرمز ۹- رياضيدان فرانسوی - بی بی - کانی صورا ۱۰- سنگینی - رود «آلمان» - کلام توضیح ۱۱- پدر تاریخ - پوشاک سر - آغوش ۱۲- حرف نفرت - بزرگترین پارک تفریحی ایران - دهان - بیماری زردی ۱۳- خوانندگی‌های مدرسه - درجوشکاری به کار رود - رای‌ها ۱۴- مرکز کشور «مالت» - باج سبیل - منزلت ۱۵- وسیله قرار دادن لباس‌ها - رفاقت آمیز

عمودی: ۱- حجم لوله‌ای - گردآگرد ۲- رگ‌های خونی بسیار ظریف - کانون توجه - وسیع و پهناور ۳- متبخر - ترمینال - واحد برقی! ۴- فلز قیمتی - لوس و بی‌مزه - بدی - امتداد ۵- نام مردانه - قتل سیاسی - وی ۶- فوری - پناهگاه - مترسک ۷- طرد شده - حالت قانونی پیدا کردن - پول حاصل از صادرات ۸- از لوازم خواب - باز شدن غنچه - باسطوقالی ۹- نیروها و زورها - گنج، زیرخاکی - نقصان و کم و کسری ۱۰- کمیابی - جنگ تن به تن - ناکهانی ۱۱- شمارش - نامعلوم - مراعات و ملاحظه ۱۲- شهری زیبا در استان کرمانشاه - کاهن - جوی - دوشاب ۱۳- جوان - محاکمه - خوردنی در تاول اطفال ۱۴- متین - روییده بر انگشتان - اشک آسمان! ۱۵- مزرعه کاشت برنج - پاسپورت

جدول
ویژه

افقی: ۱- عنصر تهیه شوک خودنویس - آلومی با صدای شهرام ناظری ۲- تیم فوتبال سوئدی - فرمان کشتی - در هم خوردن ۳- ماندگی - لرزش - دریاچه‌ای در آسیا ۴- تفنگ شکاری - نابالویی از «روی فاکس لیختنستاین» - عضو پرواز - ضمير اجتماعی ۵- مساوی عامیانه - جعل کردن - خط خوشنویسی ۶- پس و پشت - دارای عیال و اولاد شدن - شهر نیروگاه ۷- جنس بادیه - قباله مالکیت - مرض مسری ۸- امر به رفتن - سبزی مقوی معده - درخت کریسمس ۹- رویارویی - نام دخترانه - از حیوب پلویی

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را روی در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۴۱۱۳

آسان

۶	۱	۳	۵	۹				
			۷					۳
								۱
								۹
								۳
								۲
								۸
								۴
								۶

سخت

۴			۳	۱	۶			
			۸					۳
				۹				۵
								۶
								۸
								۹
								۷
								۴
								۵

خوبی سخت

۴			۷		۵			
			۱					۹
								۲
								۸
								۳
								۵
								۸
								۳
								۵

جدول سودوکو شماره ۳۱۱۳

۸	۴	۶	۵	۳	۷	۱	۲	۹
۵	۱	۷	۸	۲	۴	۳	۶	۹
۳	۲	۷	۱	۵	۸	۴	۳	۶
۶	۳	۸	۱	۲	۷	۵	۴	۹
۲	۵	۳	۶	۱	۸	۴	۷	۹
۷	۸	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۹
۹	۶	۳	۲	۱	۷	۵	۴	۸
۴	۵	۳	۶	۱	۸	۲	۷	۹
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹

جدول سودوکو شماره ۸۰۸۱

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵